

Gain geluud

De Groninger dichter Peter Visser (1944) zwijgt bij voorkeur, hij kijkt liever. De beelden die hij ziet, schrijft hij op. De bundel *Aal beeld, mor gain geluud* laat zien wat hij heeft waargenomen. In een kleine veertig gedichten onthult Peter Visser vooral de weemoed waarmee hij het leven tegemoet treedt. Hij laat zich kennen als romanticus, als zoeker naar de zin van het bestaan en soms als melancholicus. Veel van zijn leven is lijden, gelukkig blijft hij niet in dat lijden steken, al lijkt de dood soms de enige ontsnapping voor de dichter.

Visser heeft nooit afscheid genomen van zijn te vroeg overleden vader die dominee was. Hij wijdt er de eerste gedichten in de bundel aan. Het gemis is in elk van die gedichten voelbaar. Deze gedichten horen tot de mooiste uit de bundel.

De zee, het Hogeland, het Wad, de natuur, het zijn evenzovele bronnen van nostalgie. De dichter schrijft over het land dat hem rust geeft. De mensen hadden van het land af moeten blijven, vindt hij. De wind, de vogels, de bomen, de stilte en wijidheid van het Wad en het Groninger land zijn hem dierbaar, zo kaal en leeg als het ook mag zijn. Misschien is het juist de leegte die hem bekoort. Het liefst lijkt de dichter er het zwijgen toe te willen doen: gain geluud. Elk gesproken woord is er een te veel. Ook klinkt telkens een ondertoon van verlorenheid in de dichtregels door. Visser zoekt naar wat er niet meer is, naar wat er misschien nooit is geweest. Hij is op zoek naar een wereld die hij zichzelf heeft geschapen. Hij weet dat al het zoeken tevergeefs is, maar hij kan er niet mee stoppen. De schrijver koestert verwachtingen en weet dat hij teleurgesteld zal worden. Als hij zijn geliefde heeft gevonden dicht hij, tegen het sentimentele aan:

Mien leutje wicht, ik blief die toerloos zuiken

of wait ik ook: krieg die ja nait weerom.

Wat mout ik aans? Mien God! 't

blift mie muiten

dat ik die nooit, waoraarms ook,

tegenkom.

Ik bin op zuik, naor die, mien eerste

wichtje,

aal mor op zuik naor dien verbaosd

gezicht.

Waar vien ik die? Wie haren toch

verkeren,

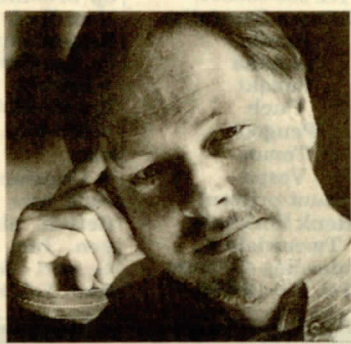
wie mit zien baaid, of heb ik mie ...

vergist?

In de eerste twintig gedichten, meest vormvaste sonnetten, slaagt Visser erin gevoelige snaren te raken. Hij gebruikt geen woord te veel en laat de lezer ruimte om eigen emoties in te vullen, zonder valse sentimenten. De vijf gedichten die daarna komen horen eigenlijk niet in deze bundel thuis. Visser klaagt daarin over de consumptiemaatschappij en is verdrietig over de teloorgang van de diverse Europese talen. Straks spreken we enkeld nog Amerikoans, zegt hij. Deze maatschappijkritische gedichten zijn moraliserend en passen niet tussen de sfeervolle en af en toe hartstochtelijke poëzie.

De laatste gedichten in de bundel gaan weer over de natuur en het Groninger land. Ze hebben een wat luchtiger ondertoon, alsof de dichter de lezer niet in een zwaarmoedige en melancholieke stemming achter wil laten.

Peter Visser behoort tot de beste streektaaldichters in het Nedersaksisch taalgebied. Hij heeft met deze bundel, waarvan een tiental gedichten eerder verscheen in *Krödde*, laten zien dat hij zijn hoge niveau, dat in zijn vorige bundels naar voren kwam kan handhaven.

© Peter Beukema

Peter Visser